

Raport z prac Zespołu Konsultacyjnego ds. dokumentu „*Miasto kultury i obywateli. Program Rozwoju Kultury w Warszawie do roku 2020*” nad postulatami zgromadzonymi podczas konsultacji społecznych prowadzonych przez Centrum Komunikacji Społecznej w dniach 23 maja – 12 czerwca 2011r.

I. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące celów PRK

L.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1	Najważniejsze jest wspieranie kultury wysokiej, niekomercyjnej.	Warszawa ze względu na swoją stołeczność oraz rozmiar musi dbać o rozwój kultury we wszystkich jej aspektach.
2	Uwzględniać potrzeby i opinie społeczności lokalnej.	Uwzględniono poprzez dodanie punktu o włączaniu społeczności lokalnych w proces planowania działań kulturalnych - w obszarze LUDZIE.
3	Mniejszy nacisk na budowanie wizerunku miasta – należy budować kulturę, a wizerunek się zbuduje na tej podstawie.	Za właściwe uznano podejście ujęte w strategicznej diagnozie marki Warszawa, zgodnie z którym najpierw musi nastąpić pozytywna zmiana, a potem należy oprzeć na niej wizerunek. Jednak wizerunek „nie zbuduje się sam”. Zbudowanie dobrego, opartego na kulturze wizerunku Warszawy jest w interesie zarówno samych mieszkańców (wizerunek = napływ turystów = polepszenie sytuacji gospodarczej) jak tworzących tutaj artystów (władze miasta będą rozumiały wagę ich pracy).
4	Zrównać dostęp do kultury w różnych dzielnicach.	Uwzględniono poprzez dodanie

		punktu o wyrównaniu dysproporcji w dostępie do kultury pomiędzy dzielnicami – w obszarze LUDZIE.
5	Dbać o jakość kultury – nie tylko wysokiej – w połączeniu z edukacją kulturalną; kontrola tego, co jest finansowane, najlepiej w sposób uspołeczniony.	Te postulaty są już zawarte w obszarach LUDZIE, KREACJA oraz ZARZĄDZANIE.
6	Prowadzić działania duże, na skalę Warszawy, które włączałyby różne dzielnice i nie wzmacniały tylko lokalnych kultur, ale budowały kulturę ogólnowarszawską; zerwanie z kulturą martyrologiczną, włączanie ludzi, kultura przyjmowania ludzi, przybyszów, przyjezdnych, wchłanianie, miasto-port.	Uwzględniono – w obszarach LUDZIE, TOŻSAMOŚĆ i KREACJA.
7	Poprawić sytuację artystów.	W PRK zapisano cele i działania, które mają poprawić warunki twórczości (obszar KREACJA), a przez to także sytuację artystów.
8	Dopisać transparentność w sprawach budżetowych i personalnych.	Uwzględniono (obszar ZARZĄDZANIE).
9	Wyrównywać dysproporcje w dostępie do kultury wysokiej (pomiędzy dzielnicami i obywatelami).	Uwzględniono poprzez dodanie punktu o wyrównaniu dysproporcji w dostępie do kultury, a więc również kultury wysokiej, pomiędzy dzielnicami – w obszarze LUDZIE.
10	Pobudzać aktywność społeczną i kulturalną przez zwiększanie i pogłębianie uczestnictwa w ofercie kulturalnej – kultury artystycznej miasta.	Obszar LUDZIE jest w całości poświęcony zwiększaniu i pogłębianiu uczestnictwa w kulturze.

II. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące celów PRK.

L.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Postulat równych szans mieszkańców wszystkich dzielnic w dostępie do kultury, sformułowany jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyrównywanie dysproporcji w dostępie do kultury pomiędzy dzielnicami (trzykrotnie) • Decentralizacja – rozwój wszystkich dzielnic, nie tylko Śródmieścia • Wyrównywanie możliwości korzystania z 	Uwzględniono poprzez dodanie punktu o włączaniu społeczności lokalnych w proces planowania działań kulturalnych - w obszarze LUDZIE.

	<p>dóbr kultury prawo- i lewobrzeżnej Warszawy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrównanie dostępu do kultury mieszkańców obu brzegów Wisły • Złamanie barier dzielnicowych – zmiana mentalna w dostępie do kultury, również poza Śródmieściem • Zidentyfikowanie obszarów zaniedbanych pod względem dostępu do kultury, a w efekcie wyrównania dostępności w różnych obszarach miasta i w różnych środowiskach. 	
2.	<p>Angażowanie społeczności lokalnych tak, aby mogły decydować o obliczach kultury w swoim regionie i włączać się w działania.</p>	<p>Uwzględniono poprzez dodanie punktu o włączaniu społeczności lokalnych w proces planowania działań kulturalnych - w obszarze LUDZIE.</p>
3.	<p>Kwestia troski o jakość kultury, formułowana jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie jakości kultury wspieranej przez publiczne pieniądze. • Zwiększenie kompetencji mieszkańców do udziału w kulturze artystycznej. • Wspieranie kultury wysokiej, nie popularnej rozrywki, która nie jest i nie może być komercyjna. • Wspieranie kultury artystycznej. • Promocja idei dobrego czasu wolnego – opartego na wydarzeniach kulturalnych i aktywności artystycznej. • Kultura nie może być towarem rynkowym (ma być dostępna dla najbiedniejszych, czyli wszystkich, nie tylko dla elit). 	<p>Warszawa ze względu na swoją stołeczność oraz rozmiar musi dbać o rozwój kultury we wszystkich jej aspektach.</p> <p>Kwestia dostępności kultury, a także idea dobrego spędzania wolnego czasu została ujęta w obszarze LUDZIE.</p> <p>Postulowane zwiększenie dostępności pod względem ekonomicznym zostanie doprecyzowane w obszarze LUDZIE.</p>
4.	<p>Poprawa sytuacji artystów.</p>	<p>W PRK zapisano cele i działania, które mają poprawić warunki twórczości (obszar KREACJA), a przez to także sytuację artystów.</p>
5.	<p>Poprawa standardów zarządzania kulturą, formułowana poprzez następujące rekomendacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie jasnych zasad finansowania kultury, zobowiązujących decydentów do wywiązywania się z obowiązków. • Wyłonienie konkretnych osób odpowiedzialnych za decyzje dotyczące kultury i koordynację działań. • Konkursy na dyrektorów instytucji kultury miejskich. 	<p>Te postulaty są już zawarte w obszarze ZARZĄDZANIE.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Przejrzystość budżetowa – ogłoszenia publiczne o dotacjach i szczegółowe sprawozdania z wykonania zadania przez dotowane instytucje. 	
6.	Zbudowanie tożsamości miasta przyjmującego, dającego możliwość wcielania w życie społeczne i kulturalne różnych ludzi, grup.	Ten postulat został już zawarty w obszarze TOŻSAMOŚĆ.
7.	Stworzenie przestrzeni działania dostępnych dla obywateli bez względu na ich status materialny.	Członkowie Zespołu nie zrozumieli intencji tego postulatu.
8.	Budowanie dużych działań (o znaczeniu ogólnowarszawskim), otwartych na partycypację.	Członkowie Zespołu nie zrozumieli intencji tego postulatu.
9.	Wsparcie elementów ekonomicznych – możliwość zarabiania, szkolenia i łączenia działań kulturalnych z przedsiębiorczością, szerzenie informacji, szkolenia zagraniczne ze zdobywania pieniędzy, komercjalizacja, marketing kultury.	Te postulaty są już zawarte w obszarach LUDZIE i ZARZĄDZANIE.

III. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru LUDZIE

L.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Wpisać profesjonalizację i wsparcie pozainstytucjonalnych inicjatyw kulturalnych i animacyjnych – UWAGA: TO NIE JEST RUCH AMATORSKI (który skądinąd też trzeba wspierać, choć nie jako pierwszy).	<p>Ten postulat został już zawarty w obszarze KREACJA.</p> <p>Ruch amatorski został w PRK ujęty osobno i odróżniony od profesjonalnych działań pozainstytucjonalnych (realizowanych przez niezależnych twórców oraz organizacje pozarządowe) m.in. w ten sposób, że postulat wspierania ruchu amatorskiego znalazł się w obszarze LUDZIE, podczas gdy postulaty związane ze wspieraniem pozainstytucjonalnych inicjatyw kulturalnych w obszarze KREACJA.</p>
2.	Co to jest środowisko lokalne dla instytucji typu „MUZEUM NARODOWE”?	Dla instytucji narodowych środowiskiem lokalnym może być nawet całe miasto, jednak w punkcie, do którego odnosi się to pytanie

		(„otwarcie instytucji kultury na pracę ze środowiskiem lokalnym”) chodziło po prostu o otwarcie wszelkich instytucji kultury na zewnętrzne inicjatywy (tak żeby niezależny artysta czy organizacja pozarządowa przychodząca do instytucji z własnym projektem nie była traktowana jak intruz).
3.	Dopisać: współuczestnictwo i aktywne uczestnictwo, a nie bierna konsumpcja.	Ten postulat jest zawarty w obszarze LUDZIE.
4.	Promować zdalny dostęp do kultury, dostęp przez Internet do warszawskich muzeów.	Ten postulat jest zawarty w obszarze LUDZIE.
5.	Stworzyć parasol ochronny dla kultury wysokiej.	Warszawa ze względu na swoją stołeczność oraz rozmiar musi dbać o rozwój kultury we wszystkich jej aspektach. Wspieranie i ułatwianie twórczości jest opisane w obszarze KREACJA.
6.	Nie chcemy dostosowywać kultury do możliwości intelektualnych, choć wskazane jest jej dostosowanie do możliwości logistycznych - przeformułować.	Oczywiście Zespołowi nie chodziło w tym punkcie o „możliwości intelektualne” tylko o logistyczne i ekonomiczne. Zostanie to doprecyzowane.

IV. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru LUDZIE

L.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Kwestie dotyczące uczestnictwa warszawiaków w kulturze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wprowadzić edukację kulturalną jako przedmiot do programu szkolnego już w szkole podstawowej. Promować współuczestnictwo w kulturze zamiast biernej konsumpcji (dwa razy). 	<p>Wprowadzenie edukacji kulturalnej jako przedmiotu szkolnego nie leży w kompetencjach PRK.</p> <p>Pozostałe postulaty są już zawarte w obszarze LUDZIE.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażować społeczności w działania kulturalne i rozszerzyć zakres działań kulturalnych -> edukacja kulturalna=edukacja globalna. • Zapewnić wsparcie młodzieży i seniorów (osób niepełnosprawnych i młodych rodziców) jako odbiorców, których postawy powinny być uwzględniane i na poziomie merytorycznym dzieł sztuki oraz na poziomie dostępności fizycznej. • Mocniej zaakcentować: „podmiotowość” udziału mieszkańców w tworzeniu kultury i wspieranie oddolnych inicjatyw. • Powinna obowiązywać nieselektywna oferta kulturalna, promocja akcji kulturalnych dla wszystkich mieszkańców (niezależnie od wieku). • Tworzyć więcej miejsc rozrywki dla młodzieży. 	<p>Udział seniorów zostanie mocniej zaakcentowany w celach i działaniach obszaru LUDZIE (osoby niepełnosprawne oraz rodzice z dziećmi zostali uwzględnieni w wielu punktach).</p>
2.	Stworzyć parasol ochronny dla kultury wysokiej.	<p>Warszawa ze względu na swoją stołeczność oraz rozmiar musi dbać o rozwój kultury we wszystkich jej aspektach.</p> <p>Wspieranie i ułatwianie twórczości jest opisane w obszarze KREACJA.</p>
3.	Wzmacniać elementy przedsiębiorczości kulturalnej, wspieranie inicjatyw, osób, które chcą się utrzymywać z kultury.	Uwzględniono poprzez dodanie w obszarze KREACJA punktu o wspieraniu przedsiębiorczości kulturalnej.
4.	Oferować szkolenia, warsztaty z marketingu kultury, zarządzania inicjatywami kulturalnymi.	Ten postulat jest już zawarty w obszarze ZARZĄDZANIE.
5.	Umożliwić dostęp do bazy dobrych praktyk – dać możliwość uczenia się od doświadczonych.	„Dostęp do bazy dobrych praktyk” to element szkoleń i warsztatów.
6.	Konsolidować działania: organizacja kultury jest zbyt rozproszona, zaproponowanie wspólnych akcji jak np. „Noc muzeów” – bardzo ciesząca się zainteresowaniem.	Uwzględniono poprzez dodanie punktu dotyczącego możliwości konsolidacji działań w obszarze KREACJA.
7.	Uwzględnić finanse – za drogie bilety (wprowadzić duże zniżki np. dla emerytów).	Ten postulat jest już zawarty w obszarze LUDZIE, w punkcie o dostosowaniu oferty do możliwości mieszkańców – zostanie

		doprecyzowany.
8.	<p>Propozycje szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystać sieć dzielnicowych bibliotek publicznych jako lokalnych centrów informacyjno-edukacyjnych zamiast latających centrów kulturalnych • Trzecia niedziela maja – dzień świąteczny ulic – skonkretyzować terminy • Warszawa w kwiatkach – element kultury powszechnej (od czasów Starzyńskiego) • Tradycja kronik tygodniowych (od Prusa, Słonimskiego), edukować na ten temat w szkołach warszawskich 	To są propozycje do Etapu II PRK czyli tworzenia konkretnych programów operacyjnych, które mają być opracowywane przez zespoły robocze konstruowane zgodnie z zasadą partycypacji czyli z udziałem strony społecznej.
9.	<p>Uwagi o charakterze ogólnym na metapoziomie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wszystko tak ogólnie i „poprawnie”, że trudno się z tym nie zgodzić • Kluczem będzie rozumienie wszystkich haseł, jak będzie to wdrażane • Mimo że wszystkie cele słuszne-> skupić się na punktach 5 i 6 	<p>PRK zawiera konkretną ideę tworzenia polityki kulturalnej miasta we współpracy władz i obywateli na każdym etapie tego procesu – jest to kluczowa zmiana w myśleniu o tworzeniu tego rodzaju strategii (zawarta również w tytule dokumentu, który brzmi „Miasto kultury i obywateli”).</p> <p>Konkretne programy operacyjne mają być konstruowane właśnie w ten sposób w Etapie II wdrażania PRK.</p> <p>Sposób wdrażania zostanie w efekcie konsultacji doprecyzowany.</p>

V. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru KREACJA

L.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Konieczne jest wpisanie w program zjawisk niszowych i offowych (które nie muszą być ryzykowne).	Postulat popierania twórczości offowej i eksperymentalnej jest zawarty w obszarze KREACJA.
2.	Dopisać: wspieranie artystycznej twórczości nieprofesjonalnej.	Postulat wspierania artystycznej twórczości nieprofesjonalnej jest

		zawarty w obszarach LUDZIE i KREACJA.
3.	Nie pisać „ujednoczenie”, bo to wbrew zasadzie różnorodności, ten punkt jest nierealny.	Nie chodzi o ujednoczenie projektów, tylko o ujednoczenie zasad. Ujednoczenie procedur w ujęciu Zespołu miało służyć m.in. temu, żeby różne podmioty podlegały tym samym zasadom rozliczania projektów – w tej chwili jest tak, że organizacje pozarządowe muszą się rozliczać bardzo szczegółowo, podczas gdy instytucje kultury (operujące często o wiele większymi budżetami) nie są do tego zobowiązane.
4.	Transparentność jest niezwykle ważna – organizacji i finansowania; istotna jest też dostępność finansowania.	Postulat transparentności jest zawarty w obszarze ZARZĄDZANIE.
5.	Nie rozumiemy co to są firmy z sektora kreatywnego, proponujemy je wyrzucić, chyba, że pojęcie zostanie dokładnie wyjaśnione.	Uwzględniono. To pojęcie zostanie wyjaśnione w słowniczku PRK.
6.	Wzmocnić rangę animatorów kultury.	Postulat zawarty w obszarze ZARZĄDZANIE, a także w kluczowej dla PRK idei partycypacji na każdym etapie wdrażania Programu.
7.	Wzmacniać współpracę z innymi ośrodkami (nie tylko międzynarodowymi).	Uwzględniono poprzez doprecyzowanie zapisów o wspieraniu współpracy.
8.	Stworzyć platformy horyzontalnych kontaktów między twórcami – wspólne projekty, wymiana umiejętności.	Takie platformy muszą tworzyć sami twórcy – tutaj inicjatywa nie może wychodzić ze strony Miasta.
9.	Otwierać instytucje kultury na inicjatywy lokalne i spontaniczne (też inicjatywy jednorazowe grup mieszkańców).	Ten postulat jest zawarty w obszarach LUDZIE oraz MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.
10.	Zdecydowane „nie” dla rozwoju sektora kreatywnego jako celu programu; natomiast prywatne firmy powinny mieć dostęp do środków spójnych z celami miasta/ kultury.	Pojęcie „sektor kreatywny” zostanie wyjaśnione w słowniczku PRK, co uzasadni także jego rozwój jako jeden z celów Programu.

11.	Dodać jednostki związane z systemem oświaty.	Uwzględniono – zostaną dodane.
12.	Wątpliwość, czy na pewno zrównywać podmioty gospodarcze i organizacje trzeciego sektora w dostępności środków – otwarcie się na firmy, ale opracowanie dla nich odpowiednich zasad, dostosowanych do specyfiki (NP. WKŁAD WŁASNY FINANSOWY, RZECZOWY).	PRK zakłada zrównanie podmiotów z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potencjałów i możliwości.
13.	Jak w tym systemie zapewnić udział artystów, którzy nie są przedstawicielami instytucji? Propozycja: stypendia dla artystów.	Miasto przyznaje już teraz stypendia indywidualnym artystom na konkretne projekty. W obszarze KREACJA zawarte są też inne możliwości współpracy Miasta z artystami indywidualnymi.
14.	Problem: jak wartościować cele? Jaki kryteriami się posługiwać, wybierając konkretne działania do realizacji? Warto zapisać to w strategii – wiedząc, że nie na wszystko starczy środków; jak wybierać, czego nie zrobimy?	Odpowiedzi na te pytania zostaną sformułowane w Etapie II wdrażania PRK (patrz: rozdział WDRAŻANIE) po sporządzeniu warszawskiej mapy kultury i zdiagnozowaniu najpilniejszych potrzeb.

VI. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru KREACJA

l.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Rekomendacje dotyczące zasad finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stworzyć system finansowania artystów indywidualnych. Zrównać szanse na dodatkowe dofinansowanie instytucji kultury i organizacji pozarządowych, gdyż obecnie instytucje przegrywają z organizacjami pozarządowymi. Stwarza to zjawisko powoływania stowarzyszeń działających przy konkretnych instytucjach kultury, aby poprawić stan finansów instytucji. Tym samym stwarza się sytuację, że pieniądze otrzymują organizacje 	<p>Postulat finansowania działalności artystów indywidualnych jest zawarty w obszarze KREACJA.</p> <p>Sytuacja tworzenia fasadowych organizacji pozarządowych przy instytucjach kultury jest rzeczywiście problematyczna, jednak głównie dla organizacji pozarządowych, ponieważ powoduje to odpływ do instytucji pieniędzy z niewielkiego budżetu przeznaczonego na kulturalne projekty organizacji</p>

	<p>pozarządowe, które faktycznie składają się z pracowników instytucji kultury.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kluczowa jest transparentność (czterokrotnie). • Doprowadzić do przejrzystości zasad i procedur realizowania projektów i uzyskiwania dotacji. • Ujednolicanie procedur jest niewskazane: w instytucjach kultury jest już taki mechanizm – prawo zamówień publicznych – który się nie sprawdza. Działania są bardzo różnorodne, ujednolicanie szkodzi. • Wspierać komercjalizację twórczości. • Nie ma wspierania twórców indywidualnych (finanse). Czy to jest możliwe? • Jednostka kreatywna (twórca indywidualny) nie ma prawnie żadnej możliwości wsparcia. Instytucje, organizacje itd. mają tożsamość prawną i jest ona wpisana w politykę. Twórca indywidualny prawie nie istnieje jako ciało z prawem do wsparcia państwa lub miasta. W innych krajach twórca indywidualny ma silną tożsamość, są odpowiednie narzędzia, składa wnioski o dofinansowanie i jest brany pod uwagę tak samo jak organizacje czy instytucje. Wniosek: twórca indywidualny ma bardzo ograniczoną możliwość kreowania, brak poparcia państwa i miasta dla twórczości indywidualnej w Polsce. Stypendia są 	<p>pozarządowych(wobec budżetu przeznaczanego na finansowanie instytucji – dlatego w PRK znalazł się postulat organizowania konkursów dla podmiotów o różnym statusie prawnym z uwzględnieniem ich zróżnicowanego potencjału (czyli zasobów rzeczowych etc.)</p> <p>Te postulaty są już zawarte w dokumencie.</p> <p>Ujednolicenie procedur w ujęciu Zespołu miało służyć m.in. temu, żeby różne podmioty podlegały tym samym zasadom rozliczania projektów – w tej chwili jest tak, że organizacje pozarządowe muszą się rozliczać bardzo szczegółowo, podczas gdy instytucje kultury (operujące często o wiele większymi budżetami) nie są do tego zobowiązane.</p> <p>Zespół nie zrozumiał intencji autora postulatu.</p> <p>Postulat wspierania twórczości bez względu na status prawny twórcy został zawarty w obszarze KREACJA. Zostały w nim również wskazane przykładowe sposoby wspierania twórczości indywidualnej.</p>
--	---	--

	<p>wyjątkiem, ale wiadomo, że jest to znikoma liczba. Jeśli twórca/artysta indywidualny zrzeszy się i stanie organizacją, jego pole kreatywności ogranicza się, dochodzi administrowanie swojej organizacji (zabiera to dużo energii, czasu, uwagi).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspierać artystów indywidualnych poprzez realizację projektów organizacji. Stypendia – jeżeli tak, to ograniczone. • O jakie procedury chodzi? Ze strony twórcy czy miasta? 	
2.	Wspierać współpracę z innymi ośrodkami kulturalnymi w Polsce.	Uwzględniono poprzez doprecyzowanie zapisów o wspieraniu współpracy.
3.	Docierać z informacją o wydarzeniach kulturalnych do różnych grup.	Ten postulat jest zawarty w obszarze LUDZIE.
4.	Podwyższać rangę animatorów (włączyć do procesu decydowania).	Postulat zawarty w obszarze ZARZĄDZANIE, a także w kluczowej dla PRK idei partycypacji na każdym etapie wdrażania Programu.
5.	<p>Rekomendacje dotyczące aktywności kulturalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspierać forum aktywności nieprofesjonalnej (ruchu amatorskiego). • Identyfikować oraz wspierać aktywności środowiska młodych twórców. • Wspierać młodzieżowy ruch amatorski. • Wspierać artystyczną twórczość nieprofesjonalną. 	Ten postulat jest zawarty w obszarze LUDZIE.
6.	Stworzyć politykę kulturalną miasta tzn. wiedzieć, co się posiada i czym powinno się różnić od siebie.	Ten postulat jest zawarty w rozdziale WDRAŻANIE.
7.	<p>Kwestia twórczości offowej i eksperymentalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popierać zjawiska offowe, niszowe. • Projekty eksperymentalne w miejskich teatrach? Przy pustej widowni – wyrzucone pieniądze miasta. 	<p>Postulat popierania twórczości offowej i eksperymentalnej jest zawarty w obszarze KREACJA.</p> <p>Projekty eksperymentalne są obarczone większym ryzykiem (np. frekwencyjnym) niż inne, ale to one wytyczają nowe ścieżki w danej dziedzinie, dlatego również niektóre miejskie teatry powinny mieć profil eksperymentalny i wspierać właśnie ten rodzaj twórczości. (Taki postulat</p>

		zawarty jest w obszarze KREACJA.)
8.	Wspierać rozwój twórców: nie ograniczać się do samych umiejętności; wspierać twórców indywidualnych, pomóc im w rozpoczynaniu działalności.	Ten postulat jest zawarty w obszarach LUDZIE i KREACJA.
9.	Podać przykłady firm z sektora kreatywnego. Co z wkładem własnym firm z sektora kreatywnego? Im łatwiej będzie go zadeklarować i praktycznie zrealizować, podczas gdy organizacjom non-profit jest bardzo trudno i jest to bariera. Czy zatem zrównywać w tym względzie te podmioty?	To pytania do Etapu II – należy je postawić na etapie tworzenia konkretnych programów operacyjnych.
10.	Wyjaśnić „rozwój sektora kreatywnego” – w jakim sensie rozwój?	Ten termin zostanie wyjaśniony w słowniczku PRK.
11.	Uniwersytety (wg najnowszej definicji jest nim PW, WUM/dawne AM) powinny służyć jako centra kultury kreatywnej.	Uwzględniono poprzez dopisanie uniwersytetów jako możliwych instytucji współpracujących przy realizacji projektów kulturalnych.
12.	Wyjaśnić „wspieranie”: chodzi o promocję, organizację, przygotowanie merytoryczne, czy pomoc finansową? I pozwolenie na dowolność.	W zależności od kontekstu chodzi o wspieranie we wszystkich wymienionych aspektów.
13.	Jak włożyć kulturę w ramki? Kto ma oceniać coś, co z założenia jest niewymierne?	W odniesieniu do konkretnych programów operacyjnych zostaną wypracowane konkretne wskaźniki.
14.	Wykorzystywać doświadczenia instytucji kultury w kształtowaniu i utrwalaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego.	Ten postulat został zawarty w obszarze TOŻSAMOŚĆ.
15.	Wykorzystywać wiodące ośrodki kreacji: Nowy Wspaniały Świat – Krytyka Polityczna.	PRK nie może wskazywać konkretnych miejsc ani projektów.
16.	Kwestia polityki festiwalowej: <ul style="list-style-type: none"> • Polityka festiwalowa miasta powinna powstać w odniesieniu do oferty kulturalnej innych miast • Stworzyć ogólnodostępne zaplecza, zasoby miasta, opracować zasady korzystania na działania non-profit • Koniecznie stworzyć warszawskie biuro festiwalowe • Jakie są priorytety w ramach poszczególnych celów? Np. jakie festiwale będziemy organizować? 	Polityka festiwalowa Warszawy będzie przedmiotem konkretnego programu operacyjnego.

VII. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru MIEJSCA I PRZESTRZEŃ

l.p.	postulat	odpowieź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Dodać angażowanie specjalistów-praktyków na etapie projektowania nowo-oddawanych gmachów dla instytucji kultury.	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
2.	Doprowadzić do tego, żeby wszystkie zezwolenia były możliwe do uzyskania w jednym okienku, miejscu, najlepiej w Biurze Kultury.	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
3.	Trzymać polityków z dala od podejmowania decyzji.	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
4.	Niech zapanuje duch udostępniania! Zasady powinny mówić, że dostęp jest łatwy dla różnych grup – także nieformalnych i niezinstytucjonalizowanych.	Ten postulat jest zawarty w obszarze LUDZIE.
5.	Podmioty nieinstytucjonalne i NGOs powinny móc korzystać z przestrzeni nie tylko kiedy jest pusta.	Ten postulat mieści się w zapisie o doprecyzowaniu i uspołnieniu polityki lokalowej zawartym w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.
6.	Ustalenia z deweloperami odnośnie miejsca dla kultury – bardzo ważne, zwłaszcza sformułowanie punktu tak, żeby nie dało się go ominąć (niezależnie od przychylności dewelopera).	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
7.	Rozliczać instytucje kultury z tego, w jaki sposób wykorzystują swoje zasoby. Jeśli dom kultury stoi pusty pół dnia, można go komuś oddać na ten czas.	Ten postulat jest zawarty w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.
8.	Stworzyć księgi zasobów, gdzie można znaleźć dostępne miejsce, informacje o dofinansowaniach, zasobach ludzkich.	Miasto prowadzi już spis „miejsc do wykorzystania”, a także możliwości dofinansowania (informacje na temat konkursów i stypendiów znajdują się na miejskiej stronie internetowej), ale należy pracować nad polepszeniem dostępności tych informacji.
9.	Kto decyduje o tym, co poprawia jakość przestrzeni publicznej? Pomysł jest dobry, ale jak go zrealizować? Źle, gdyby był to urzędnik, który nie jest kompetentny w tym zakresie.	Konkretne pomysły i rozwiązania znajdują się w programach operacyjnych. Ciałem doradczym i opiniującym ma być Społeczna Rada Kultury (definicja znajdzie się w słowniczku PRK).

10.	Uwaga: punkty odnoszą się przede wszystkim do budynków, przestrzeni zamkniętej a ważne jest też objęcie działaniem przestrzeni typu place, ulice – na co dzień.	W celach szczegółowych w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ zapisano cztery punkty poświęcone przestrzeni publicznej. We fragmencie „przykładowe działania i projekty” znalazło się 6 punktów poświęconych przestrzeni publicznej.
11.	Otworzyć miejską przestrzeń (chodzi o osiedla zamknięte).	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
12.	Schować parkingi pod ziemię z głównych placów miasta.	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.

VIII. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru MIEJSCA I PRZESTRZEŃ

l.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Należy wyrównać szanse wszystkich dzielnic, skończyć tylko inwestowanie w 7 dzielnic, zapominając o pozostałych 11 z „wianuszka” (trzykrotna uwaga).	Uwzględniono poprzez dodanie punktu o wyrównaniu dysproporcji w dostępie do kultury pomiędzy dzielnicami – w obszarze LUDZIE.
2.	Kwestia tworzenia miejsc kultury: <ul style="list-style-type: none"> w lokalach należących do miasta, rewitalizacja instytucji kultury i pozainstytucjonalnych! nie stworzenie sieci, tylko doprowadzenie do stanu używalności tych istniejących miejsc spełniających wymogi bezpieczeństwa – muszą być na to pieniądze, nie tylko przepis, groźne jeśli to tylko przepis, a nie idą za tym fundusze (trzykrotna uwaga). 	Ten postulat jest zawarty w obszarze KREACJA. Cel, do którego odnosi się ta uwaga zakłada tworzenie sieci nowoczesnych miejsc kultury również poprzez rewitalizację już istniejących. Ta kwestia musi być rozwiązana w konkretnym programie operacyjnym.
3.	Ułatwiać podmiotom pozainstytucjonalnym stymulowanie rozwoju kultury (np. poprzez obniżenie czynszu lokatorom).	Ten postulat mieści się w zapisie o doprecyzowaniu i uspołnieniu polityki lokalowej zawartym w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.

<p>4.</p>	<p>Kwestia jakości przestrzeni publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprecyzować: odpowiednie projektowanie i dostosowywanie przestrzeni publicznej, aby stworzyć warunki dla twórczości (nieprofesjonalnej, spontanicznej, amatorskiej) • Uwzględnić potrzeby kulturalne przy projektowaniu przestrzeni publicznej • Co to znaczy? Brak instytucji, która miałaby siłę opiniotwórczą, aby wpływać na jakość przestrzeni publicznej, np. główny architekt miasta nie ma możliwości wpływu na jakość pojawiających się obiektów w przestrzeni miejskiej. • Wyrzucić punkt dotyczy biura architektury. • To raczej kwestia jakości i estetyki a potencjału kulturotwórczego – dać ciało, które decyduje? Partycypacja? • Wyrzucić punkt 7 – to jest sport i rekreacja – wpisać za to np. ustawianie ławek tak, żeby mogły służyć do wydarzeń artystycznych. • Stworzyć mechanizmy kontroli projektów deweloperów. • Reklamy out, ławki, altanki, parkingi (brak placów do spotkań itp.). Więcej ogródków 	<p>Ten postulat może zostać zrealizowany na etapie tworzenia konkretnego programu operacyjnego.</p> <p>Ten postulat może zostać zrealizowany na etapie tworzenia konkretnego programu operacyjnego.</p> <p>Poprawianie jakości przestrzeni publicznej oznacza m.in. usuwanie z niej reklam i zapełnianie jej ciekawymi i estetycznymi obiektami małej architektury, a także wypracowania transparentnych procedur i profesjonalnej oceny obiektów związanych w kulturą (np. pomników) i takie postulaty są zawarte w PRK.</p> <p>Plan wdrażania PRK zakłada współpracę Biura Kultury z innymi miejskimi biurami i realizację wspólnych projektów.</p> <p>Ciałem doradczym i opiniującym ma być Społeczna Rada Kultury (definicja w słowniczku PRK).</p> <p>W punkcie 7 chodzi o wykorzystywanie parków i terenów zieleni na projekty kulturalne.</p> <p>Ten postulat wychodzi poza kompetencje PRK.</p> <p>Zespół Konsultacyjny w pełni zgadza się z tym postulatem – szczegóły muszą zostać opracowane w ramach</p>
-----------	--	--

	<p>kawiarnianych. Więcej toalet estetycznych (toi-toi-e out).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otworzyć przestrzenie zamkniętych osiedli (dwukrotnie). • Niech parkingi znikają z głównych placów miasta. • Przeprowadzić rewitalizację przestrzeni industrialnej dla celów kultury, wypracować standardy budynków instytucji kultury dla zapewnienia ich właściwego funkcjonowania (np. minimalna powierzchnia, lokalizacja) • Eksport kultury na powietrze – więcej kultury w przestrzeni publicznej. 	<p>programów operacyjnych.</p> <p>Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.</p> <p>Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.</p> <p>Ten postulat może zostać zrealizowany na etapie pracy nad konkretnym programem operacyjnym.</p> <p>Ten postulat jest zawarty w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p>
5.	<p>Kwestia jakości przestrzeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwrócić uwagę na Pragę – szczególnie tam, gdzie jest już taka działalność artystyczna. • Stworzenie czy też przemieszczenie kultury na miejsca dostępne publicznie – place, ulice. • Jest wiele miejsc, które oficjalnie działają a praktycznie zabierają pieniądze i są opanowane od wieków, stojąc nieaktywnie, np. piwnice p. Warszawskiej czy inne piwnice na Starówce. Są tam wystawy, których nikt nie ogląda, niewykorzystane tak świetne lokum! W takim obszarze historycznym -> brakuje wydarzeń dla nie-Polaków i turystów i gości (nawet prezydentów). Pozostają od lat jedynie – opera i balet. Szkoda, bo w Informacji Turystycznej często pada pytanie o atrakcje kulturalne, oprócz muzeum, dla nie-Polaków. • Wynajmować lokale lub oddawać je w użytkowanie na warunkach sprzyjających organizacjom pozarządowym. • Opracować jasną komunikację możliwości wykorzystania miejsc na działania pozainstytucjonalne. 	<p>PRK nie może wyróżniać żadnej konkretnej dzielnicy.</p> <p>Program zawiera postulat ułatwienia prowadzenia działań w przestrzeni publicznej.</p> <p>Uwzględniono – ten postulat zostanie ujęty w obszarze ZARZĄDZANIE.</p> <p>Ten postulat jest zawarty w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p> <p>Ten postulat mieści się w zapisie o doprecyzowaniu i uspołnieniu polityki lokalowej zawartym w</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Planować przestrzeń publiczną w sposób partycypacyjny. Kultura miasta to także architektura i urbanistyka – powinny być planowane w sposób uwzględniający obywateli. 	<p>obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p> <p>Te postulaty wychodzą poza kompetencje PRK.</p>
6.	Nie ma już ciemnych i pustych domów kultury, zwykle pracują od rana do późnej nocy.	Zespół nie zrozumiał intencji tego postulatu.
7.	Zapewnić udział finansowy miasta w opłacaniu artystów.	Postulat o zbyt ogólnym charakterze. W obszarze KREACJA zostały wskazane różne sposoby wspierania twórczości artystów indywidualnych.
8.	Ratujmy koncepcję Dzielnicy Łacińskiej na Powiślu.	Ten postulat może zostać zrealizowany na etapie tworzenia konkretnych programów operacyjnych.
9.	Trzymać z dala polityków od podejmowania decyzji ostatecznych (tylko praktycy).	Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.
10.	<p>Kwestie związane z funkcjonowaniem instytucji kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wspierać pozainstytucjonalne i niezależne inicjatywy działające w lokalach, które należą do miasta. Stworzyć system wsparcia administracji NGO i ich działania poza głównymi projektami, ich lokali – np. wsparcie w remontach kulturalnych lokali zarządzanych przez NGO. Wprowadzić mediacje miasta między instytucjami kultury a właścicielami miejsc, przestrzeni, gdzie mogłyby się odbyć wydarzenia artystyczne (stare fabryki, gazownia, tereny kolejowe etc.) Stworzyć platformy rozwojowe miejsc (szczególnie rewitalizowanych) poprzez jednolity i równy dostęp różnych instytucji, a w szczególności sektora kreatywnego, firm prywatnych działających w obszarze kultury do realizacji zadań i wydarzeń kulturalnych. Rozliczać z wykorzystania [środków] i oddawania 	<p>Ten postulat jest zawarty w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p> <p>Ten postulat powinien zostać zrealizowany na etapie tworzenia konkretnych programów operacyjnych.</p> <p>Nie uwzględniono. Takie mediacje powinni prowadzić bezpośrednio zainteresowani.</p> <p>PRK proponuje organizowanie konkursów dla podmiotów o różnym statusie prawnym (obszar KREACJA), jednak z uwzględnieniem ich zróżnicowanego potencjału.</p> <p>Zapis o monitoringu i ewaluacji</p>

	<p>odgórniego w ręce NGO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przenieść na grunt Warszawy doświadczenia Teatru Odin, współpracy z władzami miasta Holstebro (Dania) • Stworzyć informator miejsc dostępnych – fajnie byłoby stworzyć taką księgę zasobów dla działań kulturalnych. Tymi zasobami mogłyby być: 1) miejsca do wykorzystania, 2) dofinansowania, 3) osoby chcące współpracować, współrealizować. • Angażować specjalistów – praktyków na etapie projektowania nowo oddawanych gmachów dla instytucji kultury (dwukrotnie). • Politycy – WARA OD decyzji ostatecznych. • Równo traktować instytucje kultury: teatry, muzea, biblioteki, domy kultury. 	<p>projektów jest zawarty w obszarze ZARZĄDZANIE. Przekazywanie zarządzania instytucjami organizacjom pozarządowym jest możliwe już obecnie.</p> <p>Postulat zapoznania się z doświadczeniami z innych miast i państw może zostać zrealizowany w kolejnym etapie (Etap II) wdrażania PRK, w którym również przewidziano udział strony społecznej (zespoły robocze).</p> <p>Miasto prowadzi już spis „miejsc do wykorzystania”, a także możliwości dofinansowania (informacje na temat konkursów i stypendiów znajdują się na miejskiej stronie internetowej), ale należy pracować nad polepszeniem dostępności tych informacji.</p> <p>Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.</p> <p>Ten postulat nie mieści się w kompetencjach PRK.</p> <p>Ten postulat jest zawarty w obszarze MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p>
--	--	---

IX. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru WIZERUNEK.

l.p.	postulat	odpowieź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Istnieje duże niebezpieczeństwo, że budowanie wizerunku i promocja zastąpią rozwój kultury; kwestia wizerunku zajmuje za dużo miejsca w PRK.	Nie ma takiego niebezpieczeństwa, jeśli budowa wizerunku i działania promocyjne będą wsparciem dla rzeczywistych osiągnięć, prawdziwych i wartościowych zjawisk. Zgodnie z diagnozą strategiczną marki Warszawa, najpierw potrzebne są zmiany, a potem promocja. Nie interesują nas puste działania PR.
2.	Wspierać wydarzenia wyjazdowe (w ramach współpracy międzynarodowej i w kraju); budować wizerunek Warszawy poza Warszawą.	Ten postulat jest zawarty w przykładowych działaniach i projektach w obszarze WIZERUNEK.
3.	Czy obszar „Wizerunek” jest potrzebny? Jeżeli realizowane będą pozostałe obszary, to wizerunek sam się zbuduje.	Jakość jest najważniejsza, ale nie jest tak, że wizerunek zbuduje się sam. Najlepszym dowodem na to jest fakt, że obecnie w Warszawie wiele się dzieje, a mimo to miasto nie jest kojarzone z kulturą, tylko (jak wiemy z badań) ze stołecznością, władzą, sukcesem biznesowym, karierą itp. Kultura warszawska wymaga wsparcia promocyjnego, by być bardziej rozpoznawalna w świecie, by wywoływać zainteresowanie publiczności w innych polskich miastach i za granicą, a dzięki temu zainteresowaniu nie tylko potęgować ruch turystyczny, ale móc się jeszcze prężniej rozwijać.
4.	Informacja o kulturze jest bardzo ważna (pkt 5), każdy mieszkaniec powinien wiedzieć, gdzie w jego dzielnicy jest punkt informacyjny.	Postulat utworzenia efektywnego systemu informacji miejskiej dla mieszkańców Warszawy został wpisany w obszarze LUDZIE.

X. **Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru WIZERUNEK.**

l.p.	postulat	odpowieź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Rekomendacje dotyczące statusu kwestii wizerunku w kontekście kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cały punkt „wizerunek” zatwierdzić bez dyskusji lub wyrzucić. To są sprawy oczywiste, a nie PROBLEMY kultury. Rozdział „Wizerunek” nie zasługuje na rangę 1/6 fragmentów PRK. • Ten cel jest najmniej związany z kulturą. • Wizerunek ok, ale nie zamiast. Problem późniejszy, nie zajmujący 1/6 PRK. • Zbyt duży nacisk na promocję i wizerunek – 1/6 PRK (trzykrotna uwaga). 	<p>Chociaż obecnie w Warszawie bardzo wiele się dzieje na polu kultury, miasto nie jest kojarzone z kulturą, tylko (jak wiemy z badań) ze stołecznością, władzą, sukcesem biznesowym, karierą itp. Kultura warszawska wymaga wsparcia promocyjnego, by być bardziej rozpoznawalna w świecie, by wywoływać zainteresowanie publiczności w innych polskich miastach i za granicą, a dzięki temu zainteresowaniu nie tylko potęgować ruch turystyczny, ale móc się jeszcze prężniej rozwijać.</p>
2.	Dopisać „wsparcie wydarzeń wyjazdowych na terenie Polski i za granicą”.	Uwzględniono.
3.	Stworzyć mechanizm wsparcia dla promowania kultury, wyjazdów artystów – żywy PR.	Ten postulat jest zawarty w celach i przykładowych działaniach w obszarze WIZERUNEK.
4.	Zsynchronizowanie wizerunku miasta z ofertą kulturalną, dostępną infrastrukturą oraz dostępem do kultury.	Ten postulat jest zawarty w celach i przykładowych działaniach w obszarze WIZERUNEK.
5.	Wypracowanie wizerunku Warszawy nie odcinającej się od korzeni, ale nie tkwiącej mentalnie w ubiegłym wieku i martyrologii.	Taki wizerunek będzie skutkiem wypracowania nowej tożsamości Warszawy, o której mowa w obszarze TOŻSAMOŚĆ.
6.	Wizerunek powinny kreować wydarzenia.	Same wydarzenia nie wykreują kulturalnego wizerunku miasta. Chociaż obecnie w Warszawie bardzo wiele się dzieje na polu kultury, miasto nie jest kojarzone z kulturą, tylko (jak wiemy z badań) ze stołecznością, władzą, sukcesem biznesowym, karierą itp.
7.	Brakuje w programie ikonicznej postaci Bolesława Prusa (19 maja 2012 100-lecie śmierci); do 2020	To propozycje, które można będzie

	program „Warszawa 100 lat po Prusie”; zdarzenie nie-martyrologiczne – Bitwa Warszawska, szczególnie od strony Łamaczy Kodów (Sierpiński, Mazurkiewicz, Leśniewski, Kowalewski). Przecież to jest rok 2020 (stulecie), por. Grzegorz Nowik <i>Zanim złamano Enigmę</i> (2 tomy, ponad 2000 stron). Polacy jako pierwsi oparli wywiad na profesjonalnych matematykach! Działo się to w Warszawie.	wykorzystać dopiero w Etapie II PRK czyli podczas tworzenia programów operacyjnych.
8.	Można przypuszczać, że punkt 3 rodzi martyrologiczne spojrzenie na Warszawę.	Cel: „wykorzystanie ikonicznych, symbolicznych dla miasta postaci, zdarzeń i zjawisk do budowania wizerunku Warszawy – miasta kultury” dotyczy w założeniu nie tylko postaci związanych z wojenną historią miasta, co staje się jasne w kontekście obszaru TOŻSAMOŚĆ.
9.	Brakuje wielu mniejszych, istniejących we wszystkich dzielnicach punktów informacji miejskiej.	Postulat utworzenia efektywnego systemu informacji miejskiej dla mieszkańców Warszawy został wpisany w obszarze LUDZIE.
10.	Kwestia informacji jest ważna, bo dzieje się bardzo dużo, ale informacja jest rozproszona, a także kanały informacji (prasa sobie, Internet sobie). Może zamiast gazetek z supermarketu powinien trafiać do mieszkańców newsletter (gazetka) o ofercie na dany tydzień. Dodać punkty informacyjne.	To propozycja konkretnego rozwiązania, którą można rozpatrywać dopiero na etapie tworzenia programu operacyjnego (Etap II PRK).
11.	Różnorodność, heterogeniczność miasta – atutem wielkie „spójne” koncerty promocji, „budowania wizerunku” nie zdały egzaminu (biuro promocji/ESK – poszukiwanie tożsamości kandydatury).	W PRK nie zamierza się kopiować rozwiązań stosowanych do tej pory przez Biuro Promocji lub użytych w związku z projektem ESK. W etapie II realizacji PRK powstanie diagnoza (oparta również na złych i dobrych dotychczasowych doświadczeniach Miasta), na podstawie, której zostaną wypracowane konkretne rozwiązania.
12.	Promocja prac konkursowych i co zrobiliśmy (<-informacja) – w tym wsparcie dla współpracy międzynarodowej.	Zespół nie zrozumiał intencji tego postulatu.
13.	Kwestie dotyczące ruchu kultury alternatywnej: <ul style="list-style-type: none"> • Porównując inne, międzynarodowe ośrodki miasta – w Warszawie widoczny jest brak dostępu ruchu alternatywnego (nie amatorzy, ale profesjonalni artyści). 	W obszarze KREACJA zawarto propozycje działań, które mają zapewnić dostęp do miejskiego wsparcia twórcom i organizatorom wydarzeń kulturalnych bez względu

<ul style="list-style-type: none"> • W sektorze kultury m.st. Warszawy panuje zamknięta struktura instytucji. Alternatywa jest, ale nie ma możliwości przedarcia się przez te struktury(ę) instytucji. • Brakuje wolności dla działania ruchu alternatywnego. 	na ich status prawny.
---	-----------------------

XI. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru TOŻSAMOŚĆ.

l.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Włączać współczesne aspekty do dziedzictwa kulturowego.	Ten postulat jest zawarty zarówno w celu głównym jak w celach szczegółowych obszaru TOŻSAMOŚĆ.
2.	Czy polityka kulturalna Warszawy powinna wspierać w szczególności sposób imigrantów, skoro i inne punkty już mówią o międzykulturowości?	<p>Imigranci w szerokim znaczeniu tego słowa obejmującym przyjezdnych (z innych miast i regionów Polski, a także z innych krajów) to połowa mieszkańców Warszawy. Brak dbałości o to, żeby poczuli się współgospodarzami miasta i utożsamili z nim może w krótkim czasie doprowadzić do negatywnych rezultatów.</p> <p>Imigranci z regionów o innej kulturze także stanowią stale powiększającą się grupę mieszkańców Warszawy – doświadczenia wszystkich krajów Europy Zachodniej pokazują, że warto pracować nad ich integracją i zadomowieniem się w mieście – przyniesie to korzyści również „rdzennym” mieszkańcom stolicy.</p>
3.	Zadbać, by imigranci czuli się współgospodarzami.	Uwzględniono.
4.	Akcentowanie historii Warszawy nie w obszarze martyrologii, ale np. rządy Starynkiewicza, historia powojenna.	Ten postulat jest zawarty w celach obszaru TOŻSAMOŚĆ.

XII. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru TOŻSAMOŚĆ.

l.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Kwestia statusu obszaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cały ten rozdział to jest wątek uboczny naszych problemów z rozwojem kultury. • Tożsamość jest to problem raczej PRowy niż kulturalny. • Tożsamości nie tworzy się dokumentami – cały rozdział może być rozłożony pomiędzy inne rozdziały. 	<p>Imigranci w szerokim znaczeniu tego słowa obejmującym przyjezdnych (z innych miast i regionów Polski, a także z innych krajów) to połowa mieszkańców Warszawy. Brak dbałości o to, żeby poczuli się współgospodarzami miasta i utożsamili z nim może w krótkim czasie doprowadzić do negatywnych rezultatów.</p> <p>Imigranci z regionów o innej kulturze także stanowią stale powiększającą się grupę mieszkańców Warszawy – doświadczenia wszystkich krajów Europy Zachodniej pokazują, że warto pracować nad ich integracją i zadomowieniem się w mieście – przyniesie to korzyści również „rdzennym” mieszkańcom stolicy.</p>
2.	<p>Włączyć współczesne aspekty do historycznego dziedzictwa kulturowego (czterokrotnie).</p>	<p>Ten postulat jest zawarty w celach obszaru TOŻSAMOŚĆ.</p>
3.	<p>Punkt piaty zakłada, prawdopodobnie niesłusznie, że dziedzictwo kulturowe jest wojenne.</p>	<p>Cel: „włączenie współczesnych, pozawojennych aspektów dziedzictwa kulturowego do budowania tożsamości” wynika z faktu, że obecnie tożsamość Warszawy budowana jest głównie w oparciu o martyrologiczne aspekty jej historii.</p>
4.	<p>Tworzyć miasto otwarte dla różnorodności, funkcjonalne dostosowanie przestrzeni publicznej do osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Postulat otwarcia na różnorodność jest zawarty w celach obszaru TOŻSAMOŚĆ.</p> <p>Dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych jest opisane w obszarach LUDZIE oraz MIEJSCA I PRZESTRZEŃ.</p>

5.	Dodać: Kultywowanie historycznej tożsamości miasta!!! – równoległe budowanie nowej tożsamości kosmopolitycznej – pomijanie tego istotnego punktu spowoduje zatracanie się pierwotnego charakteru miasta.	W celu głównym obszaru TOŻSAMOŚĆ zawarte jest kultywowanie historycznej tożsamości miasta.
6.	Utrwalanie tożsamości lokalnego środowiska poprzez gromadzenie pamiątek, pamiątek, wspomnień, zapisanych lub nagranych.	Ten postulat jest zawarty w przykładowych działaniach obszaru TOŻSAMOŚĆ.
7.	Tożsamość Warszawy nie powinna być skupiona tylko na niefolklorystycznym wymiarze -> wymiana, dialog międzykulturowy jako nowa jakość tożsamości Warszawy.	„Wymiar folklorystyczny” to określenie pejoratywne oznaczające płytkie, „cepeliowskie” podejście do innej kultury. „Wspieranie aktywności kulturalnej imigrantów w jej niefolklorystycznym wymiarze” oznacza właśnie nawiązanie prawdziwego dialogu międzykulturowego, nie ograniczającego się tylko do najbardziej powierzchownych aspektów innej kultury. Ten punkt zostanie przeredagowany, tak żeby nie sprawiał trudności interpretacyjnych.
8.	Stworzyć narrację dla Warszawy w ogólnej wizji.	Zespół nie zrozumiał intencji tego postulatu.
9.	Wielokulturowość, ale też wielojęzyczność! Pokazywać tożsamość miasta (jego obywateli) na mapie Europy. Wprowadzić też język angielski w tożsamość miasta, zwłaszcza dzisiaj, w stolicy włączony jest język angielski w działania kulturalne (praktyczne). Coraz więcej języków słyszy się na ulicy, chciałoby się, aby te języki były też uwzględnione w działaniach kultury.	Języki obce muszą stać się stałym elementem informacji miejskiej dotyczącej wydarzeń kulturalnych i stałej oferty miasta – i taki postulat jest zawarty w obszarze WIZERUNEK.

XII. Rekomendacje z pracy grupowej uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru ZARZĄDZANIE.

I.p.	postulat	odpowiedź Zespołu Konsultacyjnego
1.	Wprowadzić ekspercki system przyznawania dotacji; kryteria merytoryczne, jawne i jasne; monitoring merytoryczny, nie tylko księgowy.	System ekspercki jest już wprowadzany. Prowadzony jest stały

		nabór do bazy ekspertów. Objęcie systemem eksperckim wszystkich konkursów miejskich będzie możliwe dopiero wtedy kiedy baza ekspertów będzie odpowiednio duża.
2.	Brak nam punktu o podniesieniu kompetencji urzędników, którzy rozpatrują projekty, żeby rozumieli język artystyczny.	Podniesienie kompetencji urzędników pojawia się zarówno wśród celów jak wśród przykładowych działań wymienionych w tym obszarze.
3.	Badania ilościowe i jakościowe, ilościowe realizowane systematycznie, nie tylko podporządkowane procedurom konkursowym; podmioty realizujące badania nie wyłaniane tylko na podstawie kryterium ceny, ale też kompetencji i możliwości długofalowego monitorowania wybranych wskaźników.	Postulat prowadzenia takich badań jest zawarty w rozdziale WDRAŻANIE.
4.	Najważniejszy jest punkt nr 7 dotyczący usuwania barier.	Wszystkie cele szczegółowe służą realizacji celu głównego w tym obszarze.

XIV. Rekomendacje indywidualne uczestników warsztatów konsultacyjnych dotyczące obszaru ZARZĄDZANIE.

l.p.	postulat	odpowieź Zespołu Konsultacyjnego
1.	<p>Rekomendacje dotyczące badań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzić systematyczne badania panelowe – ilościowe i jakościowe. • Jeśli chodzi o badania: robić ankiety, dyskusje z grupami wpływów np. dyrektorów teatrów, animatorów kultury, właścicieli lokalów, właścicieli przestrzeni, artystów etc., także biznesmenów. • Badania powinny być prowadzone przez NIEZALEŻNE podmioty, a nie np. przez Towarzystwo „E”, które jest nastawiona antagonistycznie do domów kultury. 	<p>Postulat stałego monitoringu i okresowych ewaluacji wdrażania PRK dokonywanych przez zewnętrzne, niezależne podmioty został sformułowany w rozdziale wdrażanie PRK.</p> <p>Wdrażaniu mają także towarzyszyć badania, które posłużą utworzeniu aktualnej mapy warszawskiej kultury, co pozwoli zdiagnozować sytuację i właściwie sformułować programy operacyjne.</p>
2.	O co chodzi w punkcie drugim? To jakiś bełkot naukowo–urzędniczy! Fragment wypracowanie reguł	Uwzględniono – brzmienie tego celu zostanie przereklamowane, tak żeby

	formułowania założeń – kuriozalny bełkot!	nie stwarzało problemów interpretacyjnych.
3.	Nakreślenie priorytetów = większe otwarcie na inicjatywy twórców, nie wszystko da się zaplanować w planach wieloletnich.	Otwarcie władz miasta na inicjatywy twórców i obywateli jest podstawowym założeniem PRK.
4.	<p>Kwestia struktury Miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przekazać kompetencje instytucjom, nie biurom! • Kwestia struktury Miasta to jest temat do ustalenia pomiędzy urzędnikami, a nie do konsultacji społecznej. • Dopisać: usuwanie barier współpracy biura kultury, instytucji kultury z sektorem kreatywnym i sektorem prywatnym. 	<p>Ten postulat ma zbyt ogólnikowy charakter (jakie kompetencje?).</p> <p>Wielu obywateli i wiele środowisk chętnie konsultuje także tę kwestię.</p> <p>Ten postulat został zawarty w przykładowych działaniach z obszaru MIEJSCA I PRZESTRZEŃ oraz w celach obszaru KREACJA.</p>
5.	Wprowadzić ekspercki system przyznawania dotacji zamiast obecnego, kryteria i priorytety – merytoryczne, jasne i jawne. Merytoryczny monitoring działalności grantobiorców.	<p>System ekspercki jest już stopniowo wprowadzany. Prowadzony jest stały nabór do bazy ekspertów. Objęcie systemem eksperckim wszystkich konkursów miejskich będzie możliwe dopiero wtedy kiedy baza ekspertów będzie odpowiednio duża.</p> <p>Postulat monitoringu i ewaluacji działalności kulturalnej został zawarty w przykładowych działaniach z obszaru ZARZĄDZANIE.</p>
6.	<p>Kwestia podnoszenia kompetencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie kompetencji to najważniejszy punkt – wprowadzić szkolenia dla animatorów kultury i ludzi z NGOs zajmujących się kulturą. • Po co: mamy znakomicie wykwalifikowaną kadrę menedżerską i instruktorską! • Zapewnić podniesienie kompetencji urzędników decyzyjnych w sprawach kultury. • Dodać: podniesienie kompetencji urzędników w komunikacji. 	<p>Ten postulat jest zawarty w przykładowych działaniach z obszaru ZARZĄDZANIE.</p> <p>Uwzględniono dodanie podniesienia kompetencji urzędników w komunikacji.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Dopisać – obowiązkowe szkolenia dla dyrektorów instytucji kultury z zarządzania, komunikacji, z przykładami projektów kulturalno – animacyjnych. 	
7.	Do realizacji każdego celu potrzebne są pieniądze. Bez pieniędzy kultura nie ma szans na utrzymanie i rozwój.	Zespół zgadza się z tą uwagą.
8.	Bardzo ważne – podniesienie kompetencji urzędników (znajomość realiów artystycznych i języka twórców, tak aby urzędnik wiedział o czym decyduje).	j.w. – pkt. 6
9.	Konieczny jest monitoring grantobiorców.	Postulaty dotyczące tej kwestii zostały uwzględnione w rozdziale WDRAŻANIE, a także w przykładowych działaniach z obszaru ZARZĄDZANIE.
10.	<p>Zarządzanie finansami:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wprowadzić zasady transparentności i systematycznej kontroli. Jasne zasady egzekwowania strategii od instytucji i urzędników oraz osób zatrudnionych przez jednostki finansowane z budżetu miasta. Formułowanie dokumentów strategicznych w sposób zrozumiały oraz ich szeroka dystrybucja wśród mieszkańców także w formie innej niż spisane dokumenty. Konkursy na dostępność zasobów niewykorzystanych (patrz miejsca). Rozliczanie z niewykorzystanych zasobów, rozliczanie/kontrola pracowników instytucji kultury (administracyjnych) z aktywnego pozyskiwania funduszy i partnerów działalności. Wyrównywanie dostępu do finansowania – placówki kultury powinny konkurować, za lepszą ofertą powinny iść większe pieniądze. Wprowadzić budżet zadaniowy. 	<p>Te postulaty zostały uwzględnione w obszarach ZARZĄDZANIE i KREACJA.</p> <p>PRK stanowi właśnie próbę sformułowania strategicznego dokumentu w sposób zrozumiały.</p> <p>Wprowadzanie budżetów zadaniowych jest zapisane w przykładowych działaniach z obszaru ZARZĄDZANIE.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • System przejrzystego zarządzania powinien być połączony z innymi możliwymi formami finansowania działalności kulturalnej. 	
11.	POLITYCY – trzymać z dala od zarządzania miastem!	Realizacja tego postulatu nie mieści się w kompetencjach PRK.

Na uwagi przysłane indywidualnie Zespół Konsultacyjny odpowiedział bezpośrednio autorom uwag.

Raport sporządziła Agata Diduszko-Zyglewska, sekretarz Zespołu Konsultacyjnego ds. PRK.